

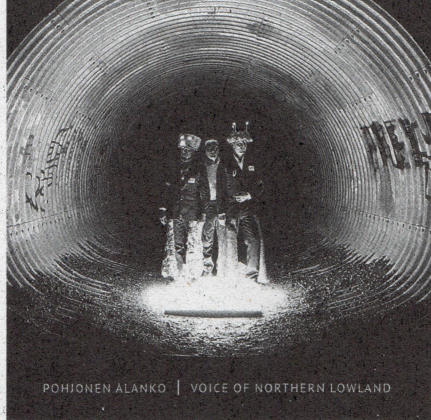

MONTPARNASSE MUSIQUE Archeology

RealWorld, 2022, 41:50

Víte co je na tomhle debutu nejmilejší? Jak oba elektroproducenti dlouholetého manažera konžských kapel Michela Wintera předem požádali o pozhnání převzít Congotronics a nemálo na tom, vzali ho do party. Ve skladbě *Bonjour* o věrném příteli, který toho s nimi tolik prožil a jednou skoro přišel na buben, členové skupin Kasai Allstars, Konono No1 a Mbongwana Star zpívají: „Good evening, we greet you and are moving forward little by little with Michel.“ Na svolení dosavadního vydavatele – Crammed Discs – se už oba leadři, jihoafrický DJ Aero Manyelo a francouzsko-alžírský producent Nadjib Ben Bella, neptali a rovnou přešli pod křídla pořádatelů agilního Real Worldu. Ze hry nevyloučili ani odvěké dokumentaristu Congotronics, francouzského filmaře Renauda Barreta, autora fascinujících, album dovysvětlujících videoklipů zasazených do tvůrčího kvasu Kinshasy. Čímž dali najevo, že filozofii jednoho ze symbolů trad-moderní africké hudby dokonale rozumějí, jeho budoucnost ovšem vidí v panafričském kontextu; v propojení různých zemí kontinentu se středobodem v Kongu. Příběh o náhodném setkání producentů na pařížské stanici metra Montparnasse vynechme, podstatnější je, jak dokázali sladit dosavadní zkušenosti a představy. Manyelo na undergroundové scéně Johannesburgu proslul s technem a synteticky čerpal z cizích zdrojů, zatímco Bella na syntezátory hraje a s gnawa skupinami se nikdy neobešel bez tradičních akustických nástrojů. Dohodli se, konečnicí oba konžskou hudbu pryč zbožňují, takže tranzovní konžskou bestii nezkontrolovali. Nezbytné zkreslené likembé slyšíme co chvíli, bubny, chřestítka, zvonky a zacyklené soukous kytary také, jen prostě pod palbou basových groove, před kterými zpěváci neuhnou ani o píď. Zvládají i přeskoky k marocké gnawě a tanečním stylům kwaito a gqom a ve skladbě *Mwängaza* je slyšíme za podpory sboristek i svahilsky rapovat. A v soundtrackové *Chibinda Ilunga* tiše naslouchat flétně ney, darbouce a magii arabské Sahary. Congotronics překročili vlastní stín, o tom nemůže být pochyb.

Jiří Moravčík

POHJONEN ALANKO Voice of Northern Lowland

Svart Rec., 2022, 41:45

Finská improvizální skupina Pohjonen Alanko je pojmenována po svých zpěvácích – Kimmo Pohjonenovi a Ismo Alankovi. Ti provozují psí kusy za asistence elektronika a producenta Tuomase Norvia. Pohjonesa známe jako výjimečného experimentátora akordeonové hudby nebo spoluhráče Pata Mastelotta a Treye Gunna z King Crimson v triu KTU, Alanko má za sebou několik dekád fungování na finské rockové scéně, nejprve jako předák kapely Sielun Veljet, následně jako neméně úspěšný sólista. Norvia znají posluchači futuristického jazzu, jako důležitý člen formace RinneRadio. Základem společného hraní nebyly ani akordeonové, ani rockové nápady, ale vokální improvizace, které oba protřelí muzikanti začali provozovat nejprve ve studiu, následně i na výjimečných koncertech. „Když jsme si pouštěli to, co jsme nahráli, byli jsme často ohromeni: to všechno jsme vytvořili my?“ divil se v rozhovoru pro Finskou exportní kancelář Pohjonen. Tyto vokální základy začala trojice následně editovat, smýčkovat a vůbec pracovala s nimi spíše kolážovým než tradičně písničkovým způsobem. Teprve následně zapojila do procesu harmoniku (často upravenou do velmi neobvyklé zvukové podoby), kytaru a elektroniku, a původní zvuková masa začala dostávat přehlednější strukturu. Není divu, že album jako celek má i přes jistou nástrojovou úspornost velmi barevné vyznění. Zatímco úvodní *Kainuu* s pomalým rytmem a spoustou hlubokých hrdelních hlasů zní prastaré i futuristicky zároveň, následná *Vihane* je avantgardní rock'n'roll se skandovanými, zkreslenými vokály, výraznou kytarou a kňučivým akordeonem. *Hara Hara* znovu zklidňuje situaci hrou s obrovským množstvím roztočivých hlasů, aby čtvrtá položka *Baashaa* byla ještě zběsilejší jízdou někde mezi kabaretním světem Tiger Lillies, vikingským cirkusem a balkánskou dechovkou. A podobná jízda nás čeká až do konce alba. Příznivcům Leningradských kovbojů nebo filmů Aki Kaurismäkiho není třeba více dodávat.

Pavel Zelinka

SBOR HUDBY Na stolku v herně

SÓFTConsult, 2022, 54:07

V osmdesátých letech patřil Petr Randula k nejzajímavějším postavám českého, alternativního rocku, účinkoval mj. v brněnských kapelách Třírychlostní Pepiček a Ještě jsme se nedohodli. Pak se však přestal hudbě aktivně věnovat. Houslista Václav Košťál působil roku 1983 ve valašskomeziříčské skupině Sbor hudby, prošel řadou dalších místních seskupení (třeba Betula pendula). Když Randula v roce 2015 zase začal hrát na syntezátor, dohodli se s Košťálem, že Sbor hudby obnoví. Po pár letech přibrali baskytaristu Jiřího Prokše, někdejšího Randulova spoluhráče z Třírychlostního Pepička. Jejich první album zachycuje asi čtvrtinu současného koncertního repertoáru.

Sbor hudby bez zábran mísí žánry, hraje kusy staré i nové, písničky i komplikované strukturované skladby. Album *Na stolku v herně* přináší posluchačsky vstřícnější, v podstatě rockovou tvorbu. Provokativní píseň *Leptší ruka zdřává* vyšla roku 1985 na desce v Itálii, teď ji konečně natočili i studiově, s hostujícími přáteli Mikolášem Chadimou a Petrem Fialou. Nová verze je méně drásavá, výrazně přearanžovaná, ale rozhodně zdařilá – stejně jako další zapomenutý perla z dob Třírychlostního Pepička *Červený stan*.

Konzervativnější, skoro až šansonovou podobu Sboru hudby představují zhudebněné básně Fráni Šrámka, Vítězslava Nezvala a Václava Hraběte. Randula není nějak výjimečný zpěvák, texty však podává s opravdovým pochopením a adekvátním výrazem. Celkový zvuk v mnohém evokuje raná osmdesátá léta, kombinace houslí a syntezátoru připomíná Tuxedomoon, ale zároveň to nepůsobí jako retro. Album nemá slabší místa, což je dáno už tím, že ho většinou tvoří lety prověřené skladby. Pokud však Sbor hudby vydá další skladby, které již hraje na koncertech, ukáže se jeho odvaha vstupovat i na tenký led radikálních experimentů.

Jaroslav Riedel